

PREDSTAVITVENI ZBORNIK

1. Podatki o študijskem programu

- naziv programa: Drugostopenjski študijski program Hispanistika (enodisciplinarni)
- trajanje programa: 2 leti (4 semestri)
- število ECTS: 120 KT
- strokovni naslov diplomanta: magister / magistrica hispanistike; okrajšano: mag. hisp.

2. Temeljni cilji programa in splošne kompetence, ki se pridobijo s programom

Temeljni cilji:

Študenti predlaganega študijskega programa druge stopnje Hispanistika pridobijo vsa znanja o španskem jeziku in književnosti, ki po mednarodnih standardih veljajo za znanja in zmožnosti, kot jih potrebujejo visoko usposobljeni strokovnjaki na tem področju. Ta znanja in zmožnosti znajo uporabljati fleksibilno in kritično v različnih okoliščinah medkulturnega posredovanja v povezavi s področjem njihovega študija. Poleg jezikovnih znanj, izpostavljenih v študijskem programu na prvi stopnji, velja za diplomante na drugi stopnji posebej izpostaviti še naslednja znanja in zmožnosti:

- poglobljeno poznavanje španskega jezikovnega sistema z možnostjo specializiranega poznavanja posameznih ravni in jezikoslovnih izhodišč teh znanj,
- poznavanje osnovnih literarno kritičnih izhodišč, kot so potrebna za samostojno preučevanje umetnostnih besedil,
- poznavanje različnih pristopov in metod jezikovnega in literarnega preučevanja raznih besedil,
- sposobnost kritične presoje in uporabe pridobljenih znanj in zmožnosti,
- sposobnost selektivnega izbora in uporabe metod preučevanja besedil v španskem jeziku,
- sposobnost interdisciplinarnega povezovanja izbranih študijskih in raziskovalnih vsebin,
- sposobnost smiselne sinteze zbranih podatkov in ugotovitev,
- sposobnost predstavitve doseženih rezultatov glede na njihov družben pomen.

Študent študijskega programa Hispanistika svoja znanja in zmožnosti uporablja kritično in skladno v povezavi z drugim ali drugimi področji študija. Za svoje medkulturno posredovanje in druge dejavnosti sprejema etično odgovornost. S svojim delom se trudi prispevati k čim višji ravni kakovostnega medkulturnega sodelovanja in razumevanja. S svojim raziskovalnim delom pa bogati znanja na vseh področjih svojega delovanja.

Splošne kompetence:

- govorna in pisna sporazumevalna zmožnost na višji stopnji;
- sposobnost in spretnost za timsko delo;
- sposobnost samostojnega pridobivanja znanj in vedenj;
- sposobnost za vseživljenjsko učenje v družbi znanja;
- sposobnost analize, sinteze, predvidevanja rešitev in posledic na višji stopnji;
- sposobnost razvijanja lastnih raziskovalnih pristopov in usmerjenosti v reševanje problemov;
- sposobnost uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije;
- sposobnost obvladovanja raziskovalnih metod, postopkov in procesov;
- sposobnost kritične in samokritične presoje;
- sposobnost etične refleksije in zavezanost profesionalni etiki;

- sposobnost avtonomnega delovanja v stroki;
- sposobnost reagiranja v konfliktnih situacijah;
- sposobnost razvijanja kritičnega uma.

3. Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa

Pogoji za vpis na drugostopenjski študijski program Hispanistika so usklajeni s členi 33, 38, 38a, 38b ter 41 ZVIS-UPB3, UL RS 119/06, 16. členom prehodnih in končnih določb ZVIS-UPB3, UL RS 119/06, ter 117. členom Statuta Univerze v Ljubljani.

V program se lahko vpiše:

- vsak kandidat z diplomo prvostopenjskega univerzitetnega dvodisciplinarnega študija španskega jezika in književnosti;
- kandidat z univerzitetno diplomo prve stopnje katerekoli dvodisciplinarne ali enodisciplinarne smeri; kandidat mora opraviti izpite, ki se določijo individualno in pri katerih se preverijo jezikovne kompetence iz španskega jezika in književnosti (10-60 KT).
- kandidat, ki je končal študijski program za pridobitev visoke strokovne izobrazbe, sprejet od 1.1.1994 do 11. 6.2004.

Kandidat oz. kandidatka lahko predpisane obveznosti opravi med študijem na prvi stopnji, v programih za izpopolnjevanje ali z opravljanjem diferencialnih izpitov pred vpisom v študijski program druge stopnje. Obveznosti določi oddelek.

Vsaka prošnja se obravnava individualno, individualno se določita tudi obseg in vsebina dodatnih študijskih obveznosti iz temeljnih predmetov, bistvenih za študij na drugi stopnji.

V skladu s 121. členom statuta Univerze v Ljubljani pogoje za vpis na študij za pridobitev izobrazbe izpolnjuje tudi, kdor je končal enakovredno izobraževanje v tujini. Postopek vodi pooblaščen oseba Univerze v Ljubljani, vsebinsko pa o priznavanju v tujini pridobljene izobrazbe odloča senat članice oziroma univerze skladno s 77. oz. 47. členom Statuta UL.

Kandidati za vpis lahko k prijavnim listinam predložijo še vsa potrdila, ki izkazujejo formalno ali neformalno pridobljena znanja. Na podlagi tega strokovna komisija oddelka ob pregledu izpolnjevanja pogojev za vpis ugotavlja ustreznost tovrstno pridobljenega znanja ter to upošteva tudi pri določitvi morebitnih diferencialnih obveznosti, ki se tako lahko zmanjšajo.

Vpisani študenti lahko kadarkoli v skladu s Pravilnikom o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti (http://www.uni-lj.si/o_univerzi_v_ljubljani/statut_in_pravilniki/pravilnik_o_postopku_in_merilih_za_priznavanje_neformalno_pridobljenega_znanja_in_spretnosti.aspx) prosijo za priznavanje znanja, pridobljenega s formalnim, neformalnim ali izkustvenim učenjem. Vlogo oddajo v pristojnem študentskem referatu, k prošnji poda mnenje ustrezní oddelek, o prošnji pa odloči Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje.

Merila za izbiro ob omejitvi vpisa:

a) za diplomante prvostopenjskega univerzitetnega dvodisciplinarnega študija španskega jezika in književnosti:

- povprečna ocena na prvi stopnji (50 %)
- povprečna ocena iz španskega jezika (25 %)

- povprečna ocena iz književnosti (25 %)

b) za diplomante drugih smeri:

- povprečna ocena na prvi stopnji (50 %)
- povprečna ocena diferencialnih izpitov (50 %)

Število vpisnih mest v prvi letnik univerzitetnega drugostopenjskega študijskega programa Hispanistika je **20**.

Natančna določila so vsako leto objavljena v *Razpisu za vpis*, ki ga pripravi Ministrstvo za znanost in visoko šolstvo.

4. Merila za priznavanje znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program

Določila o priznavanju znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v študijski program, se smiselno upoštevajo tudi pri priznavanju znanj in spretnosti, pridobljenih med študijem, v kolikor je v obliki učnega sporazuma to dogovorjeno vnaprej.

Po univerzitetnih študijskih programih druge stopnje se lahko kandidatom in kandidatkam priznavajo tudi znanja, usposobljenosti in zmožnosti, ki jih je kandidat/ka pridobil/a pred vpisom v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja in ki po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustrezajo splošnim oziroma predmetnospecifičnim kompetencam, določenim s študijskim programom.

Postopek priznavanja neformalno pridobljenega znanja in spretnosti je v celoti usklajen s Pravilnikom o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti, sprejetem 29. maja 2007 na Senatu Univerze v Ljubljani.

Študentje oz. študentke znanja, pridobljena v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja ter izkustvenega učenja (portfolijo, projekti, objave avtorskih del ipd.), izkažejo s spričevali in drugimi listinami, iz katerih je razvidna vsebina in obseg vloženega dela študenta.

Vloga za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti mora vsebovati:

- spričevala,
- druge listine (različni dokumenti, ki jih izda delodajalec in dokazujejo izkušnje, potrdila o udeležbi na seminarjih in usposabljanjih ipd.),
- portfolio, v katerem kandidat pripravi svojo biografijo s podatki o izobrazbi, o zaposlitvah ter drugih izkušnjah in znanjih, ki jih je pridobil v preteklosti,
- druga dokazila (izdelki, storitve, objave in druga avtorska dela kandidatov; projekti, izumi, patenti ipd).

Priznana znanja, usposobljenosti oz. zmožnosti se lahko upoštevajo kot opravljene študijske obveznosti znotraj vseh delov študijskega programa. Iz njih pa morata biti jasno razvidna tako vsebina kot obseg vloženega dela študenta, da se lahko znanja ovrednotijo s kreditnimi točkami. Na podlagi individualnih dokumentiranih vlog študentov oz. študentk odloča o priznavanju in vrednotenju tako pridobljenih znanj, usposobljenosti in zmožnosti Filozofska fakulteta na predlog posameznih oddelkov. Ob tem upošteva Pravilnik o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti, sprejet 29.

maja 2007 na Senatu Univerze v Ljubljani, druge določbe statuta Univerze v Ljubljani ter Pravila Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Pri morebitni omejitvi vpisa se kot merilo za izbiro upoštevajo tudi znanje in spretnosti, pridobljene pred vpisom, in sicer nagrade in druga javna priznanja za strokovno ali znanstveno delo, objave strokovnih ali znanstvenih člankov v revijah, ki jim stroka priznava odmevnost. Če se znanje, usposobljenost ali zmožnost prizna kot opravljena študijska obveznost, jo je treba ovrednotiti po merilih za kreditno vrednotenje študijskih programov po ECTS.

Na podlagi meril za priznavanje Filozofska fakulteta prek ustaljenega postopka obravnava individualne dokumentirane vloge študentov v skladu z določbami statuta in Pravil FF. Vloga, oddana na študentski referat, se posreduje v mnenje ustreznemu oddelku oz. koordinaciji interdisciplinarnega študijskega programa. Po vsebinski plati ustrezní strokovni organ odloča o ustreznosti listin oz. o postopku formaliziranja neformalne izobrazbe in praktičnih izkušenj. Odločitev na predlog oddelka poda Odbor za študentska vprašanja.

5. Pogoji za napredovanje po programu

Pogoji za napredovanje po programu so usklajeni s 151.–153. členom Statuta Univerze v Ljubljani:

Študentje morajo za napredovanje v višji letnik opraviti študijske obveznosti v tolikšnem obsegu, da dosežejo 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom (54 od 60 KT) za posamezni letnik. V primeru izjemnih okoliščin (določenih v Statutu UL, 153. člen), pa se lahko na podlagi rešene prošnje vpišejo v višji letnik tudi tisti študentje, ki so opravili 85 odstotkov obveznosti (torej dosegli 51 KT). O tem vpisu odloča Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje, pri čemer lahko oddelek poda posvetovalno mnenje. Manjkajoče obveznosti morajo biti opravljene do vpisa v naslednji, višji letnik.

V skladu s 152. členom Statuta Univerze v Ljubljani ima študent oz. študentka, ki ni opravil oz. opravila vseh študijskih obveznosti za vpis v višji letnik, določenih s študijskim programom, možnost, da v času študija enkrat ponavlja letnik, če izpolnjuje s študijskim programom določene pogoje za ponavljanje. Pogoj za ponavljanje letnika so opravljene študijske obveznosti v skupnem obsegu 15 KT (25% skupnega števila KT za posamezni letnik).

Pogoji za podaljševanje statusa študenta so določeni z 238. členom, pogoji za mirovanje statusa študenta pa z 240. členom Statuta Univerze v Ljubljani.

Študentom in študentkam glede usmerjanja v različne smeri študija, izbire posameznih modulov znotraj študijskih programov in drugih vprašanj, povezanih s študijem, svetujejo predstavniki študentov, tutorji, mentorji posameznih letnikov ter drugi sodelavci ustreznih oddelkov v okviru govorilnih ur.

6. Prehodi med študijskimi programi

Prehajanje med programi je določeno skladno z veljavnimi predpisi na tem področju: Merila za prehode med študijskimi programi (Ur.l.RS št. 45/94 in 78/98), Statut UL (181.-189. člen), Zakon o visokem šolstvu – ZViS-UPB3 (Ur.l.RS št. 119/06), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu – ZViS-E (Ur.l.RS št. 94/06).

Prehodi med študijskimi programi veljajo za vse študijske programe na drugi stopnji (enopredmetne, dvopredmetne, dvodisciplinarne) na Filozofski fakulteti.

Prehodi so možni med študijskimi programi iste stopnje, torej 2. stopnje.

Prehodi so možni med študijskimi programi:

- ki ob zaključku študija zagotavljajo pridobitev primerljivih kompetenc;
- med katerimi se lahko po kriterijih za priznavanje prizna vsaj polovica obveznosti po Evropskem prenosnem kreditnem sistemu iz prvega študijskega programa, ki se nanašajo na obvezne predmete drugega študijskega programa.

Študent oz. študentka se lahko vključi v višji letnik drugega študijskega programa, če mu je v postopku priznavanja zaradi prehoda priznanih vsaj toliko in tiste kreditne točke, ki so pogoj za vpis v višji letnik javnoveljavnega študijskega programa.

Za prehod med programi se ne šteje vpis v začetni letnik študijskega programa.

Pri prehodih se lahko priznavajo:

- primerljive študijske obveznosti, ki jih je študent/-tka opravil/-a v prvem študijskem programu;
- neformalno pridobljena primerljiva znanja.

Predhodno pridobljena znanja študent/-tka izkazuje z ustreznimi dokumenti.

V skladu s 5. členom Meril za prehode med študijskimi programi lahko študenti prehajajo tudi iz univerzitetnih (nebolonjskih) študijskih programov, sprejetih pred 11. 6. 2004, na bolonjske študijske programe, pri čemer je prehod mogoč:

- le med študijskimi programi istih disciplin in
- če od kandidatovega zadnjega vpisa na univerzitetni študijski program, s katerega prehaja, nista minili več kot 2 leti, vendar pa najkasneje do konca študijskega leta 2015/2016.

O izpolnjevanju pogojev za prehod in priznavanju obveznosti, na podlagi individualne prošnje kandidata/-tke in dokazil o opravljenih obveznostih, odloča pristojni organ fakultete na predlog oddelka po postopku, ki je določen v Statutu UL.

V primeru, da ima študent/-tka opravljene obveznosti na tuji visokošolski instituciji, vloži vlogo za priznanje v tujini opravljenega izobraževanja na predpisanem obrazcu v skladu z Zakonom o vrednotenju in priznavanju izobraževanja in veljavnim pravilnikom. Vlogi priloži predpisane dokumente.

7. Pogoji za dokončanje študija

Za dokončanje univerzitetnega drugostopenjskega študijskega programa Hispanistika mora študent opraviti vse obveznosti, ki jih določa študijski program in učni načrti predmetov, v skupnem obsegu 120 KT.

a) Študent mora napisati in zagovarjati magistrsko delo iz jezikoslovja ali književnosti, kot je določeno v predmetniku (15 KT v okviru 120 KT).

b) Magistrski študij se zaključi z magistrskim izpitom (7 KT v okviru 120 KT), ki obsega vsa znanja iz študijskega programa druge stopnje.

8. Načini ocenjevanja

Izpitni režim je usklajen s Statutom Univerze v Ljubljani in Pravilnikom o izpitnem redu Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Načini ocenjevanja in načini preverjanja znanja so določeni za vsak predmet posebej v učnih načrtih, in obsegajo npr.: ustni /pisni izpiti, kolokvij, esej oziroma seminarska naloga, magistrsko delo, predstavitve, praktične naloge oziroma izdelke, projekte, portfolijo ipd.;

9. Predmetnik programa

a) Osnovna struktura programa s kreditnimi točkami (KT), kontaktnimi urami (KU) ter letnim in celoletnim številom ur študijske obveznosti študenta (ŠO).

	KT	KU	ŠO
1. letnik	60	675	1800
Španščina: jeziki strok	6	60	180
Špansko jezikoslovje 1, 2	10	90	270
Šp. srednjeveška književnost in Šp. in hispanoam. književnost Zlatega veka	10	90	270
Prevajanje 1	4	60	180
Romansko jezikoslovje	3	30	90
Razvoj romanskih jezikov	3	45	90
ŠP in HA umetnost	3	30	90
ŠP in HA povezave	3	30	90
Obvezni izbirni predmet (6 KT): Izbrane teme iz jezikoslovja 1 in 2 Izbrane teme iz književnosti 1 in 2	12	120	360
2 zbirna predmeta programa ali širše*	6	120	180

2. letnik	60	585	1800
Teoretske vsebine	5	45	120
Prevajanje 2	6	60	240
Magistrski seminar in mag. delo (iz jezikoslovja ali književnosti)	15	60	450
Magistrski izpit	7	/	180
Obvezni izbirni predmet (6 KT): Izbrane teme iz jezikoslovja 1 in 2 Izbrane teme iz književnosti 1 in 2	12	120	360
Izbirni predmeti programa in širše*	15	300	450
SKUPAJ 1. in 2. letnik	120	1260	3600

*Opomba: Izbirni predmet programa ali širše = v kateremkoli študijskem programu na Oddelku za romanske jezike in književnosti, na FF, UL in širše.

b) Predmetnik študijskega programa - preglednica predmetov po semestrih (SE), stebrih (ST), kreditnih točkah, (KT), predavanjih (P), vajah (V) in seminarjih (S).

1. LETNIK	ST	KT	P	V	S
1. semester					
Španščina: jeziki strok	O-SK	3		30	
Špansko jezikoslovje 1	O-SK	5	15		30
Španska srednjeveška književnost	O-SK	5	30		15
Prevajanje 1	O-ST	2		15	15
Romansko jezikoslovje	O-ST	3	30		
SP in HA umetnost	O-ST	3	10	20	
1 obvezni izbirni predmet (6 KT):		6			
Izbr. teme iz jezikoslovja 1	I-ST	(6)	30		30
Izbr. teme iz književnosti 1	I-ST	(6)	30		30
Izbirni predmet programa ali širše*	I-ST in I-Š	3			
Skupaj:		30			

1. LETNIK	ST	KT	P	V	S
2. semester					
Španščina: jeziki strok	O-SK	3		30	
Špansko jezikoslovje 2	O-SK	5	30		15
Sp. in hispanoam. knjiž. Zlatega veka	O-SK	5	30		15
Prevajanje 1	O-ST	2		15	15
Razvoj romanskih jezikov	O-ST	3	30		15
SP in HA povezave	O-ST	3	10	20	
1 obvezni izbirni predmet (6 KT):		6			
Izbr. teme iz jezikoslovja 2	I-ST	(6)	30		30
Izbr. teme iz književnosti 2	I-ST	(6)	30		30
Izbirni predmet širše*	I-S	3			
Skupaj:		30			

	ST	KT	P	V	S
Celoletni izbirni predmeti programa					
Latinščina 2	I-ST	3		60	
Špansko gledališče (gledališka skupina)	I-ST	3		60	
Katalonščina II. ali III.	I-ST	3		60	
Portugalščina II. ali III.	I-ST	3		60	

SKUPAJ 1. semester		30			
SKUPAJ 2. semester		30			

SKUPAJ 1. LETNIK:		60			
--------------------------	--	-----------	--	--	--

2. LETNIK 3. semester	ST	KT	P	V	S
Teoretske vsebine	O-SK	5	45		
Magistrski seminar (jezik. ali knjiž.)	O-ST	7			30
Prevajanje 2	O-ST	3		15	15
1 obvezni izbirni predmet (6 KT):		6			
Izbr. teme iz jezikoslovja 1	I-ST	(6)	30		30
Izbr. teme iz književnosti 1	I-ST	(6)	30		30
Izbirni predmeti programa ali širše*	I-ST in I-Š	9			
Skupaj:		30			

2. LETNIK 4. semester	ST	KT	P	V	S
Magistrski seminar (jezik. ali knjiž.)	O-ST	8			30
Prevajanje 2	O-ST	3		15	15
Magistrski izpit	O-SK	7			
1 obvezni izbirni predmet (6 KT):		6			
Izbr. teme iz jezikoslovja 2	I-ST	(6)	30		30
Izbr. teme iz književnosti 2	I-ST	(6)	30		30
Izbirni(a) predmet(a) širše*	I-Š	6			
Skupaj:		30			

Celoletni izbirni predmeti programa					
Latinščina 2	I-ST	3		60	
Špansko gledališče (gledališka skupina)	I-ST	3		60	
Katalonščina II. ali III.	I-ST	3		60	
Portugalščina II. ali III.	I-ST	3		60	

SKUPAJ 3. semester		30			
SKUPAJ 4. semester		30			

SKUPAJ 2. LETNIK:		60			
--------------------------	--	-----------	--	--	--

*Opomba: Med izbirnimi predmeti – širše so na Oddelku za romanske jezike in književnosti vključene tudi Francoščina II, Italijanščina II in Romunščina II.

10. Podatki o možnostih izbirnih predmetov in mobilnosti

Priporočljive kombinacije izbirnih predmetov:

Izbirni predmeti programa so vsi iz skupine »izbirni stroka«, kar pomeni, da so smiselno in priporočljivo dopolnilo osnovnega programa.

Zunanja izbirnost:

Študent lahko največ 21 KT (17,5 %) izbirnih kreditnih točk pridobi tudi v drugih študijskih programih na fakulteti ali kateri koli drugi inštituciji z akreditiranimi bolonjskimi programi.

Mobilnost:

Študent lahko do 15 KT (1 semester) ali 30 KT (1 študijsko leto) prenese iz primerljivih bolonjskih programov drugih univerz, s katerimi ima fakulteta sklenjen sporazum o izmenjavi Socrates Erasmus. O vsebinski primerljivosti predmetov odloča nosilec predmeta.

11. Kratka predstavitev posameznega predmeta

Obvezni predmeti:

1. LETNIK:

Španščina: jeziki strok

Teoretska izhodišča

Jezik kot sredstvo komunikacije. Jezik v vsakdanji rabi (standardni jezik) in jezik za specifične namene. Opredelitev pojmov. Tipologija jezikov za specifične namene / jezikov strok. Raznolikost strokovnega diskurza.

Glavne značilnosti strokovnega španskega diskurza. Razlike med standardnim jezikom in strokovnim jezikom. Strokovno izrazoslovje. Sodobni viri strokovnega jezika. Obravnava in analiza izbranih strokovnih besedil s področja akademskega izobraževanja, poklicnega življenja, humanistike in družbenih ved.

Poznavanje in raba jezika za specifične namene

Poznavanje besedja, glasoslovja, oblikoslovja, skladnje in pravopisa ter sociolingvističnih in pragmatičnih značilnosti španskega jezika za specifične namene. Razvijanje komunikacijske spretnosti v okviru izbrane strokovne tematike.

Špansko jezikoslovje 1

Fonetika in fonologija španskega jezika

Mesto fonetike in fonologije v jezikoslovju. Fonem in alofoni. Odnos fonem – grafem. Govorila. Artikulacijske značilnosti španskih samoglasniških in soglasniških glasov. Diftongi, triftongi in hiati. Zlog. Fonosintaksa. Spoznavanje prozodičnih značilnosti španskega jezika (akcent, intonacijske enote). Razlike med evropsko in ameriško španščino. Mednarodna fonetična abeceda (AFI - IPA). Transkripcija. Kontrastivni prikaz španskega in slovenskega glasoslovnega sistema. Problemi izgovarjave in intonacije španskega jezika (in njegovih različic) za slovenskega govorca.

Analiza ustnega in pisnega diskurza

Razlike med ustnim in pisnim diskurzom. Oblike ustnega in pisnega diskurza v španščini in primerjava s slovenščino. Glavne značilnosti. Struktura ustnih in pisnih besedil. Pomen intonacije, diskurznihih povezovalcev.

Špansko jezikoslovje 2

Zgodovina španskega jezika:

Diahronija in sinhronija. Jezikovno stanje na Iberskem polotoku. Španščina/ kastiljščina. Narečja in standardna španščina. Sefardska španščina. Predromanski jeziki na Iberskem polotoku. Jezikovni vpliv substratov. Vpliv baskovščine. Romanizacija. Germanski vpliv; arabski vpliv. Historična fonetika in fonologija. Akcentuacija. Razvoj soglasnikov in naglašanih in nenaglašanih samoglasnikov. Historična slovnica. Samostalnik, pridevnik, substantivni in adjektivni zaimek. Propad latinske deklinacije in ostanki posameznih sklonskih oblik. Kazalni zaimek in nastanek romanskega določnega člena. Nedoločni člen. Glagol. Semantika in leksika. Načini bogatenja jezikovnega zaklada. Spremembe pomena besede. Izposojenke in kalki. Odmiranje besed. Vzroki semantičnih sprememb.

Zgodovina ameriške španščine:

Geografske in zgodovinske značilnosti Latinske Amerike. Pregled predkolumbijskih kultur in jezikov. Teorije o nastanku ameriške španščine. Najpomembnejši dejavniki, ki so vplivali na nastanek ameriške španščine: indijanski vpliv, črnsko-afriški vpliv, evropski vplivi. Ameriška španščina in slovenščina.

Španska srednjeveška književnost

Predmet pogloblja znanja, ki jih je študent pridobil pri predmetih iz književnosti na prvi stopnji. Obsega literarnozgodovinski pregled španske srednjeveške književnosti in hispanoameriške književnosti pred odkritjem in v kolonialnem obdobju.

Španska književnost:

10. in 11. stoletje: zgodovinsko kulturni okvir: sinkretizem antične, krščanske, muslimanske in judovske tradicije; prvi zapisi: glose; rojstvo lirike: arabsko-andaluzijska, galicijsko-portugalska in trubadurska lirika; ljudska poezija

12. stoletje: epika: *Pesem o Cidu*; romanca; gledališče: *Auto de los Reyes Magos*

13. stoletje: *mester de clerecía*; Gonzalo de Berceo; lik in delo Alfonza X: Toledska prevajalska šola in začetek španske proze

14. stoletje: *Libro de buen amor*; didaktična proza; viteški romani

15. stoletje: dvorska poezija; gledališče; sentimentalni roman; *Celestina*

Hispanoameriška književnost:

Predkolonialno obdobje: oblike umetniškega sporočanja

Kolonialno obdobje: družbeno-zgodovinski in literarni odnosi med Španijo in kolonijami; prvi zapisi z literarno vrednostjo, kronike in dnevniki

Španska in hispanoameriška književnost Zlatega veka

Predmet pogloblja znanja, ki jih je študent pridobil pri predmetih iz književnosti na prvi stopnji. Obsega literarnozgodovinski pregled španske in hispanoameriške književnosti Zlate dobe.

Španska književnost:

- družbene in politične značilnosti v 16. in 17. stoletju; renesansa in barok

16. stoletje:

- poezija: najvidnejši pesniki in sevilska pesniška šola; gledališče: predlopisti; razvoj romana: viteški, pastoralni in pikareskni roman (*Lazarillo de Tormes*); mistična književnost; Lope de Vega: lirika, pripovedne pesnitve, prozna in dramska dela

17. stoletje: Miguel de Cervantes: pesniško, dramsko in prozno delo, *Don Kihot*; Tirso de Molina: *El burlador de Sevilla*; pikareskni roman v 17. stoletju; Luis de Góngora in baročna lirika; Francisco de Quevedo; Calderón de la Barca, *Življenje je sen*; predstavniki baročne proze

Hispanoameriška književnost:

Barok: odnos španski-hispanoameriški barok; Carlos Sigüenza y Góngora, Juana Inés de la Cruz

Prevajanje 1

Vrsta in raba slovarjev ter drugih pripomočkov pri prevajanju.

Splošni in specifični problemi prevajanja (lažni prijatelji, skladišne omejitve, kolokacije, kulturno pogojene razlike med izvornikom in prevodom).

Prevajanje književnih in strokovnih besedil iz španščine v slovenščino ter sistematiziranje posebnosti, ki pri prevajanju povzročajo največ težav.

Uvod v romansko jezikoslovje

1. Definicija vede: predmet preučevanja in cilji.
2. Kratka zgodovina vede:
3. Vulgarna latinščina in njen pomen za romansko jezikoslovje; njene bistvene značilnosti v primerjavi z romanskimi jeziki na področju glasoslovja, oblikoslovja, skladnje in besedišča.
4. Romanski jeziki: Romanija: definicija pojma; različni kriteriji razvrščanja romanskih jezikov; razdelitev romanskih jezikov po geografskem kriteriju.
5. Balkanska romanščina.
6. Itoloromanščina.
7. Romanščina v Alpah.
8. Galoromanščina.
9. Iberoromanščina: problem klasifikacije; kastiljščina; katalonščina; portugalsčina; galicijščina; mozarabščina.

Razvoj romanskih jezikov

1. Historično glasoslovje.
2. Historično oblikoslovje: razvoj posameznih besednih vrst od latinščine do romanskih jezikov
3. Historična sintaksa: gradnja sintagme in besedni red; poved: značilnosti romanskega podredja in priredja.
4. Razvoj romanskega besedišča: latinsko besedišče, ki je ohranjeno v romanskih jezikih; semantične inovacije; besedotvorje; zunanji vplivi na besedišče romanskih jezikov.
5. Problem klasifikacije romanskih jezikov.
6. Kritične izdaje starih besedil.
7. Besedila, ki predstavljajo vir za vulgarno latinščino.
8. Najstarejša romanska besedila.
9. Problem rojstva romanskih jezikov.
10. Branje vulgarnolatinskih besedil. Branje najstarejših besedil v romanskih jezikih. Branje starošpanskih besedil. Prevajanje obravnavanih besedil v slovenščino.

Španska in hispanoameriška umetnost

Španija:

Prazgodovina: Altamira. Umetnost prvih kolonizatorjev: Dama de Elche. Umetnost v času Rimljanov: Merida romana. Umetnost zahodnih Gotov: Tesoro de Guarrazar. Islamska umetnost – Al Andalus: La Alhambra de Granada. Romanska umetnost: El camino de Santiago. Gotska umetnost: Catedral de Burgos. Renesansa: Universidad de Salamanca, El Escorial. Barok: Velázquez. Umetnost razsvetljenstva: Goya. Romantika in 19. stoletje: Gaudí. Avantgarde 20. stoletja: Picasso. Sodobna umetnost.

Latinska Amerika:

Umetnost v času pred 1492: Maji, Azteki, Inki. Kolonialna umetnost. Mehiški muralisti: Rivera, Siqueiros, Orozco. Frida Kahlo. Umetniške avantgarde. Sodobna umetnost.

Španske in hispanoameriške povezave

Analiza zgodovinskih in aktualnih povezav med Španijo in Ameriko z vidika kulturne, jezikovne, literarne in družbene stvarnosti.

Evropska kultura in evrocentrizem; ameriške kulture in medkulturnost.

Povezave med špansko govorečimi državami in Slovenijo.

Odsev španske in hispanoameriške aktualnosti v medijih.

2. LETNIK:

Teoretske vsebine

Teorija jezika:

Predmet jezikoslovja in njegova opredelitev. Jezik in sporočanje. Zgodovinski pregled jezikoslovja.

Sodobne jezikoslovne šole in teorije. Jezikoslovje in druge vede. Sociolingvistika. Psiholingvistika. Jezik in kultura. Jezik in literatura. Klasiki španskega jezikoslovja. Sodobni tokovi v španskem in hispanoameriškem jezikoslovju.

Literarna teorija:

Opredelitev. Zgodovinski pregled. Sodobne literarne teorije. Metodologije literarne vede. Predstavniki španske literarne teorije.

Prevodoslovje:

Opredelitev. Zgodovina prevajanja. Sodobne traduktološke teorije. Teorije s področja tolmačenja.

Prevajanje 2

Prevajanje književnih besedil iz španščine v slovenščino.

Prevajanje strokovnih besedil iz španščine v slovenščino in obratno.

Sistematiziranje posebnosti, ki pri prevajanju povzročajo največ težav.

Strategije in metodološki prijemi pri prevajanju različnih vrst besedil.

Poznavanje jezika različnih strok.

Pisne konvencije, citiranje, itd.

Vrsta in raba slovarjev ter drugih pripomočkov in virov pri prevajanju.

Analiza, primerjava, vrednotenje prevodov.

Osnove dialoškega *liaison* tolmačenja.

Magistrski seminar in magistrska naloga iz jezikoslovja

Magistrski seminar je usmerjen v izdelavo in predstavitev magistrskega dela.

Raziskovalno delo v jezikoslovju: teoretična izhodišča, metodološki postopki, interpretacija rezultatov.

Postopki raziskovanja: opredelitev problema in raziskovalnih ciljev, pregled literature, zbiranje in obdelava gradiva, interpretacija rezultatov, zaključki.

Praktični del: izbira teme in priprava dispozicije, izbor relevantne literature, zbiranje gradiva, zasnova in izvedba raziskave, oblikovanje besedila, javna predstavitev raziskovalnih rezultatov in ustni zagovor magistrskega dela.

Magistrski seminar in magistrska naloga iz književnosti

Magistrski seminar je usmerjen v izdelavo in predstavitev magistrskega dela.

Raziskovalno delo v literarnih vedah: teoretična izhodišča, metodološki postopki, interpretacija rezultatov.

Postopki raziskovanja: opredelitev problema in raziskovalnih ciljev, pregled literature, zbiranje in obdelava gradiva, interpretacija rezultatov, zaključki.

Praktični del: izbira teme in priprava dispozicije, izbor relevantne literature, zbiranje gradiva, zasnova in izvedba raziskave, oblikovanje besedila, javna predstavitev raziskovalnih rezultatov in ustni zagovor magistrskega dela.

Izbirni predmeti:

Izbrane teme iz jezikoslovja 1: Ameriška španščina

Opredelitev ključnih pojmov (*ameriška španščina/español de América, amerikanizem/americanismo, iberoamericano, latinoamericano, hispanoamericano, español meridional*).

Geografske in zgodovinske značilnosti Latinske Amerike. Predkolumbijske kulture in jeziki. Teorije o nastanku ameriške španščine. Povezava med južnimi španskimi dialekti (Andaluzija, Kanarski otoki) in ameriško španščino. Indijanski jeziki in ameriška španščina. Vplivi afriških jezikov in kulture na ameriško španščino.

Kreolski jeziki. Primer palenqueja v Kolumbiji. Vplivi drugih evropskih jezikov in kultur (italijanščina, angleščina, portugalščina, francoščina): zgodovinski in družbeni vzroki. Fonetične in fonološke posebnosti v ameriški španščini. Morfosintaktične posebnosti v ameriški španščini: oblike ogovora, posebnosti pri glagolskih paradigmah in glagolskih perifrazah, gerundij, pomanjševalnice. Leksikalne posebnosti v ameriški španščini.

Različice ameriške španščine: primeri mehiških, kolumbijskih in argentinskih variant španščine in primerjava s polotoško španščino. Španščina v ZDA. Pojav *spanglisha*. Ameriška španščina v povezavi s slovenščino.

Izbrane teme iz jezikoslovja 2: Pragmatično jezikoslovje in besediloslovje

Opredelitev teoretičnih temeljev pragmatičnega jezikoslovja in besediloslovja na splošno in v španskem jeziku.

Pragmatično jezikoslovje:

Predhodniki pragmatike in povezava pragmatike z drugimi disciplinami. Jakobsonov komunikacijski model. Kontekst in pomen. Implikacije. Teorija govornih dejanj. Teorija relevantnosti. Konverzacijske maksime.

Pragmatični vidiki v španskem jeziku: oblike ogovora, komunikacijska vpljudnost, deiktične rabe jezikovnih sredstev v španščini, raba glagolskih oblik in naklonov kot primer pragmatičnosti v španščini.

Besediloslovje:

Predhodniki besediloslovja in povezava besediloslovja z drugimi disciplinami. Opredelitev osnovnih pojmov (besedilo, besedilnost, kohezija, koherentnost...). Besedilna slovnica v španščini: vloga besednega reda v besedilu, elipse, rekurence, substitucije, diskurzivni povezovalci. Vloga glagolskih paradigem v povezovanju besedila.

Izbrane teme iz književnosti 1

1. sklop: Sodobne tendence

Predmet obravnava sprotno najnovejšo literarno produkcijo (pripovedništvo, pesništvo, dramatika) v špansko govorečem svetu.

2. sklop: Romancero

Predmet podrobno obravnava značilno špansko pesniško obliko *romance*. Obsega kronološki razvoj od srednjega veka do danes s formalnega in vsebinskega vidika:

anonimne *romance*: *romancero viejo*; *romanca* v 15. in 16. stoletju: *romancero nuevo*; veliki baročni pesniki;

Lorca: *Romancero gitano*; drugi sodobni pesniki.

Izbrane teme iz književnosti 2

1. sklop: *Don Kihot* - sodobni roman

Predmet študenta seznanja z zgodovinskim, kulturnim in literarnim kontekstom Cervantesovega *Don Kihota*. Na podlagi literarno-kritične analize besedila ga predstavlja kot prvi moderni evropski roman, ki je svojo modernost ohranil tudi v današnjem času.

Zgodovinski kontekst Cervantesovega časa. Življenje in delo Miguela de Cervantesa. Španski literarni kontekst ob koncu 16. in na začetku 17. stoletja. *Don Kihot* in viteški romani. *Don Kihot* – prvi sodobni evropski roman. Literarna kritika o Cervantesovem romanu. *Don Kihot* v slovenskem literarnem in umetniškem kontekstu. Analiza obeh delov *Don Kihota*: izvenbesedilni kontekst, naslov, pripovedna struktura romana, pripovedovalci, pripovedni čas, osebe, medbesedilnost, stilske značilnosti ... *Don Kihot* in druge literarne zvrsti. *Don Kihot* in apokrifni roman. Odnos fikcije in realnosti v romanu.

2. sklop: *Magični realizem*

Predmet poglobljeno obravnava magični realizem v hispanoameriškem romanu in kratki prozi ter evropski nadrealizem in njegov vpliv pri nastanku magičnega realizma.

Latinščina 2

Latinska morfologija: pasiv časov prezentove osnove, konjunktivi časov prezentove in perfektive osnove, supinova osnova, nadaljevanje particip futura, infinitivi.

Latinska sintaksa: akuzativ z infinitivom, absolutni ablativ, železni stavki, namerni odvisniki, nadaljevanje pogojnih odvisnikov, nekateri odvisniki, bolj poglobljen pregled latinskih slovničnih konstrukcij, ki so se ohranile v romanskih jezikih in v španščini.

Prevajanje: branje in prevajanje lažjih kratkih besedil (izbranih predvsem na podlagi tistega latinskega besedišča, na katerem temelji španska leksika, s poudarkom na antični kulturi in civilizaciji kot delu jezikovne in kulturne evropske dediščine).

Rimska civilizacija in kultura: osnovni pregled zgodovinskih in geografskih okvirov ter družbenega, kulturnega ter civilizacijskega okolja v antiki (s poudarkom na geografskem prostoru današnje Španije).

Špansko gledališče (gledališka skupina)

- interpretacija in analiza dramskega dela
- usvajanje dramatisacije (osebe, konflikt, vsebina, tema)
- režija
- priprava scenografije in predstave

Katalonščina II

Pri razvijanju komunikacijske sposobnosti je poudarek na usvajanju in rabi novega besedišča in na sledečih slovničnih poglavjih:

- glagolski časi: *Preterit perfet i preterit indefnit d'indicatiu* ; *condicional d'indicatiu*; *present i imperfet de subjuntiu*; *Present d'imperatiu*;

- *ser/estar*.

- nekatere glagolske perifraze.

Poglavja s področja civilizacije, zgodovine in kulture: pomembnejša poglavja iz katalonske zgodovine.

Katalonščina III

Pri razvijanju komunikacijske sposobnosti je poudarek na usvajanju in rabi novega besedišča in na sledečih slovničnih poglavjih:

- glagolski časi: *Pretèrit pluscuamperfet d'indicatiu i de subjuntiu; concordança del participi; condicional compost d'indicatiu.*

- odvisni govor
- modizmi

Poglavja s področja civilizacije, zgodovine in kulture. Poglavja iz katalonske literature.

Portugalščina II

- razumevanje pisnih in govornih besedil o vsakdanjih temah, vzeti iz različnih medijev in literature;
- razvijanje pravilnega in tekočega ustnega izražanja z ustreznim besediščem in registrom predvsem o vsakdanjih in aktualnih temah;

- razvijanje pisnega izražanja v povezavi z vsakdanjimi temami in komunikacijskimi situacijami;

Pri razvijanju komunikacijske sposobnosti je poudarek na usvajanju in rabi novega besedišča in na sledečih slovničnih poglavjih: glagolski naklon: *indicativo, imperativo negativo*; glagolski časi: tvorba in raba *Pretérito Perfeito Simples*; nekatere glagolske perifraze, perifrastične spregatve; *Infinitivo Pessoal*; zaimki; njihova umestitev v stavku.

Poglavja s področja civilizacije, zgodovine in kulture: pomembnejša poglavja iz portugalske zgodovine; poglavja iz literature v portugalskem jeziku.

Portugalščina III

- razumevanje težjih pisnih in govornih besedil;

- razvijanje pravilnega in tekočega ustnega in pisnega izražanja z ustreznim besediščem in registrom;

Pri razvijanju komunikacijske sposobnosti je poudarek na usvajanju in rabi novega besedišča in na sledečih slovničnih poglavjih: glagolski naklon: *indicativo, conjuntivo*; glagolski časi: tvorba in raba *Pretérito imperfeito do indicativo, Pretérito perfeito composto do indicativo, Pretérito mais-que-perfeito composto do indicativo, Futuro imperfeito do indicativo*; odvisni govor; pogojni stavki ter tvorba in raba *Condicional presente*; tvorba in raba trpnika;

Poglavja s področja civilizacije, zgodovine in kulture so:

- opis razlik med evropsko in brazilsko varianto portugalskega jezika
- poglavja iz portugalske, brazilske in afroluzitanske literature.

Francoščina II

Jezikovne strukture: pretekli časi, člen, pridevniki, zaimki, izrazi za količino in čas, vprašalnice, primerjanje, ipd.

Besedišče: pripoved o preteklem dejanju, poklici, jedi, potovanja, podrobnejši opis mesta.

Bralno in slušno razumevanje: nekoliko daljša prirejena in avtentična besedila v francoščini.

Ustno in pisno izražanje: tvorjenje preprostih govornih in pisnih sporočil.

Osnove francoske in frankofonske civilizacije in kulture: gastronomija, osnove francoskega šolskega sistema, francoska mesta, frankofonija: dežele in mesta s francoskega govornega področja, francoski šanson, preprosta književna besedila v izvorniku.

Italijanščina II

Ciklično širjenje že usvojenih struktur in dodajanje novih (pogojnik, gerundij, predpreteklik, congiuntivo, imperativ, zaimki, nove rabe člena, stopnjevanje prid., itd.)

Usvajanje novega besedišča

Širjenje bralnega in slušnega razumevanja

Pisno izražanje

Poznavanje italijanske kulture in civilizacije

Romunščina II

Jezikovne strukture: pretekli časi, člen, pridevniki, zaimki, izrazi za količino in čas, vprašalnice, primerjanje, ipd.

Besedišče: pripoved o preteklem dejanju, poklici, jedi, potovanja, podrobnejši opis mesta..

Bralno in slušno razumevanje: nekoliko daljša prirejena in avtentična besedila v romunščini.

Ustno in pisno izražanje: tvorjenje preprostih govorenih in pisnih sporočil.

Osnove romunske kulture in zgodovine: gastronomija, osnove romunskega šolskega sistema, romunska mesta in dežele, romunska glasba, preprosta književna besedila v izvirniku.